

20 Ιανουαρίου 2023

Προς τον Πρωθυπουργό κ. Κυριάκο Μητσοτάκη

Κοινοποίηση: Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας κ. Κώστα Σκρέκα

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Είναι πλέον ορατές στην εγχώρια μεταποιητική βιομηχανία οι **επιπτώσεις της συνεχιζόμενης ενεργειακής κρίσης**, με την εκτόξευση του κόστους του φυσικού αερίου και του ηλεκτρισμού, σε συνδυασμό με την αδυναμία πρόβλεψης εξέλιξης των τιμών ακόμα και σε βραχυπρόθεσμη βάση.

Μετά από μια μεγάλη περίοδο θετικών ρυθμών, **η βιομηχανική παραγωγή στην Ελλάδα κινείται τους τελευταίους μήνες σε χαμηλότερα επίπεδα από τον μέσο όρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης**. Κινδυνεύει να χαθεί η θετική δυναμική που κατάφεραν να αποκτήσουν οι επιχειρήσεις και ειδικά η βιομηχανία τα τελευταία χρόνια, με σημαντική αύξηση της προστιθέμενης αξίας, των εξαγωγών καθώς και της απασχόλησης, η οποία το Γ' Τρίμηνο ξεπέρασε τις 425.000 χιλιάδες άμεσες θέσεις εργασίας (μεταποίηση και εξορυκτική δραστηριότητα, με ετήσια αύξηση 2,4%).

Η ένταση των προβλημάτων, **ιδιαίτερα για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις καθώς και για τη βιομηχανία έντασης ενέργειας**, λαμβάνει πια διαστάσεις υπαρξιακού κινδύνου.

Ενδεχόμενη επιβράδυνση της βιομηχανικής δραστηριότητας **θα επιβάρυνε περαιτέρω τις ήδη σοβαρές κοινωνικές επιπτώσεις** της ενεργειακής κρίσης, ιδίως στο πεδίο των εισοδημάτων και της απασχόλησης.

Στην παρούσα συγκυρία **πρόσθετο λόγο ανησυχίας** για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και ειδικά της ελληνικής βιομηχανίας συνιστά το γεγονός ότι τους τελευταίους μήνες, και εν απουσία κοινής πολιτικής σε επίπεδο ΕΕ, **τα Κράτη Μέλη ξεδιπλώνουν όλο και περισσότερο αποτελεσματικά μέτρα στήριξης της βιομηχανίας τους** για την αντιστάθμιση του υψηλού ενεργειακού κόστους, αξιοποιώντας, μεταξύ άλλων, και το Ευρωπαϊκό Προσωρινό Πλαίσιο Κρατικών Ενισχύσεων για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κρίσης.

Το γεγονός αυτό **θέτει σε κίνδυνο την εσωτερική αγορά, δημιουργώντας πρόσθετες ανισότητες μεταξύ των χωρών**, ιδίως λαμβάνοντας υπόψη τη

διαφορετική δημοσιονομική θέση στην οποία βρίσκονται τα κράτη μέλη ως προς τη δυνατότητα να αξιοποιούν την εκτεταμένη χαλάρωση των κανόνων περί κρατικών ενισχύσεων που συντελείται. Συγχρόνως, σημαντικοί εμπορικοί εταίροι της Ευρώπης ακολουθούν μία «επιθετικά» υποστηρικτική βιομηχανική πολιτική (βλ. US Inflation Reduction Act), τη στιγμή που η Ευρωπαϊκή Ένωση (προς το παρόν τουλάχιστον) περιορίζεται σε κενές ανακοινώσεις για βιομηχανική στρατηγική ενώ επιμένει σε τιμωρητικές πολιτικές που απειλούν ευθέως τη βιωσιμότητα και την ανταγωνιστικότητα της εγχώριας (ιδίως ενεργοβόρου) βιομηχανίας και αντιστρατεύονται τους ίδιους τους κλιματικούς της στόχους! Ελπίζουμε ότι σύντομα οι φωνές (της Προέδρου και μελών της Επιτροπής αλλά και αρχηγών κρατών-μελών) θα μεταφραστούν σε απτές πρωτοβουλίες.

Για τους λόγους αυτούς, **κρίνουμε απαραίτητη και επείγουσα τη λήψη μέτρων** που θα συμβάλλουν στη διαφύλαξη της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, σύμφωνα με τις εξής προτάσεις:

- 1. Αντιστάθμιση Ενεργειακού Κόστους:** Το εφαρμοζόμενο μοντέλο ανακοίνωσης μέτρων στήριξης σε περίπου μηνιαία βάση οδηγεί σε αδυναμία έστω και βραχυπρόθεσμης πρόβλεψης του τελικού ενεργειακού κόστους. Ακολουθώντας τις πολιτικές που εφαρμόζονται σε άλλα Κράτη-Μέλη της ΕΕ (ενδεικτικά τη Γερμανία και τη Βουλγαρία όπου η σχετική τιμή στόχος είναι περίπου 110-120€/MWh), **προτείνεται η υιοθέτηση μιας τιμής στόχου μέσω της επικαιροποίησης της επιδότησης ανά τακτά χρονικά διαστήματα για την ανταγωνιστική χρέωση της ηλεκτρικής ενέργειας που καταναλώνει η εγχώρια βιομηχανία** προκειμένου να διασφαλιστεί κι εκεί η απαιτούμενη προβλεψιμότητα. Η χρηματοδότηση, με τη μορφή επιδότησης, δύναται να λάβει χώρα μέσω του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης. Προτείνεται η επιδότηση να αφορά σε συγκεκριμένο κάθε φορά διάστημα 3μήνου (που θα ανανεώνεται αν απαιτείται) με σκοπό την επίτευξη μέγιστης τιμής κόστους ενέργειας για τη βιομηχανία. Προτείνεται επίσης και ο καθορισμός επιδότησης ύψους **20€/MWh** στο κόστος του βιομηχανικού φυσικού αερίου για το 2023. Με τα μέτρα αυτά θα επιτραπεί, έστω και βραχυπρόθεσμα, ο σχεδιασμός στις βιομηχανίες αναφορικά με τα ενεργειακά τους κόστη και θα αποτραπούν αρνητικές επιπτώσεις από τις απότομες αυξήσεις στην τιμή του φυσικού αερίου.
- 2. PPAs:** Τα PPAs (Purchase Power Agreements) δεν μπορούν να υλοποιηθούν με το νέο μηχανισμό αποζημίωσης (ΕΕΑΕΗ) που ισχύει από το καλοκαίρι για τις ΑΠΕ (85€/MWh). Πρέπει να εξαιρεθούν από αυτό καθώς αποτελούν βασικό εργαλείο μείωσης του κόστους ενέργειας των επιχειρήσεων. Η ρύθμιση η οποία έχει εξαγγελθεί δεν πρέπει να περιορίζεται στην εξαίρεση μόνο των διμερών συμβολαίων με φυσική παράδοση αλλά να περιλαμβάνει και τα χρηματοοικονομικά (virtual) διμερή συμβόλαια, με την προϋπόθεση να είναι σε αυτά πλήρως καθορισμένα τόσο η μονάδα παραγωγής όσο και ο αγοραστής. Η εξαίρεση μόνο των PPAs με φυσική παράδοση αποτελεί σημαντικό εμπόδιο για τις μικρές βιομηχανίες να συνάψουν συμφωνίες με παραγωγούς ΑΠΕ διότι εξαρτώνται από τη σύμφωνη γνώμη ενός προμηθευτή.
- 3. Λοιπά Κόστη/Χρεώσεις Συστήματος:** Από τον Αύγουστο του 2021 έχουν αυξηθεί >150% οι Χρεώσεις Συστήματος (ΑΔΜΗΕ) χωρίς ταυτόχρονα να έχουν μειωθεί οι

ΥΚΩ. Το κόστος αυτό επιβαρύνει επιπρόσθετα τις επιχειρήσεις, και ειδικά αυτές της χαμηλής και μεσαίας τάσης. Προτείνεται η άμεση επαναφορά των χρεώσεων στα προ κρίσης επίπεδα για όσο διάστημα διαρκεί αυτή, ενώ παράλληλα θα πρέπει να προχωρήσει η μείωση των ΥΚΩ βάσει των διασυνδέσεων που έχουν ήδη ολοκληρωθεί.

4. **Υποδομές:** Οι Υποδομές του δικτύου ενέργειας χρειάζονται άμεση αναβάθμιση τόσο για να περιοριστούν οι βλάβες που οφείλονται σε κακής ποιότητας ηλεκτροδότηση (διακοπές, βυθίσεις, κτλ.) και επιβαρύνουν με μεγάλα ποσά βιομηχανίες συνεχούς λειτουργίας, όσο και για να υπάρξουν τα περιθώρια περαιτέρω συνδέσεων νέων μονάδων ΑΠΕ σε αυτό.

Σε συνέχεια των ανωτέρω, θεωρούμε απολύτως επιβεβλημένο:

- **Να συνεχιστούν τα μέτρα στήριξης** για όσο διάστημα διαρκεί η κρίση, με την ένταση που επιτρέπουν τα δημοσιονομικά περιθώρια αλλά με τρόπο που επιτρέπει τουλάχιστον την μεσοπρόθεσμη προβλεψιμότητα για την επιχειρηματική δράση.
- **Να καταργηθεί η εφαρμογή του πλαφόν στα διμερή συμβόλαια** των βιομηχανιών με παραγωγούς.
- Με στόχο την ενίσχυση των ΡΡAs με ΑΠΕ, η συμμετοχή μονάδων στους επόμενους διαγωνισμούς ΑΠΕ να λαμβάνει χώρα με **έως 50% της ισχύος τους**, κατευθύνοντας τους παραγωγούς να απευθυνθούν στην αγορά για την υπόλοιπη ισχύ (κυρίως μακροχρόνια ΡΡAs).
- Να επιταχυνθεί η **έγκριση του μηχανισμού κρατικής ενίσχυσης των βιομηχανικών ΡΡAs** (Green Pool) από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.
- Να ληφθεί **κάθε δυνατό μέτρο διευκόλυνσης των επιχειρήσεων για την εγκατάσταση συστημάτων ΑΠΕ** (δημιουργία ηλεκτρικού χώρου, έγκριση κατά προτεραιότητα των αιτήσεων σύνδεσης, net metering και στην Υψηλή Τάση).
- **Να παρασχεθούν κίνητρα για την υποστήριξη των επιχειρήσεων στην πράσινη μετάβαση** από το ΕΣΠΑ ή το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Συγκεκριμένα, θα πρέπει να υποστηριχθεί ο ενεργειακός μετασχηματισμός μέσω ενεργειών που αποσκοπούν στη μείωση του ανθρακικού αποτυπώματος, την ενεργειακή αποδοτικότητα και τη μετάβαση σε πράσινες μορφές ενέργειας. Τα κίνητρα αυτά θα πρέπει να αφορούν σε αγορά νέου εξοπλισμού, σε εκσυγχρονισμό υφιστάμενων υποδομών, στη ψηφιοποίηση και τη χρήση εναλλακτικών και ανανεώσιμων μορφών ενέργειας.

Αξιότιμε κύριε Πρωθυπουργέ,

Η εφαρμογή των προτεινόμενων μέτρων είναι ζωτικής σημασίας για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας και της βιωσιμότητας των επιχειρήσεων, και ειδικά της βιομηχανίας, και τον περιορισμό των πληθωριστικών πιέσεων, με όλα τα συνεπαγόμενα οφέλη για ολόκληρη την κοινωνία.

Αναγνωρίζοντας την προσπάθεια που έχει έως τώρα καταβληθεί για την αντιμετώπιση της ενεργειακής κρίσης σε όλα τα επίπεδα και για την άμβλυνση των επαχθών συνεπειών της στις επιχειρήσεις, προσδοκούμε σε συνάντηση ώστε να διατυπώσουμε

τις ήδη υπάρχουσες επιπτώσεις και να τεκμηριώσουμε την αναγκαιότητα της λήψης των ανωτέρω μέτρων.

Με τιμή,

Δημήτρης Παπαλεξόπουλος
Πρόεδρος

Λουκία Σαράντη
Πρόεδρος

Αντώνιος Κοντολέων
Πρόεδρος

Αντώνιος Κοντολέων
Πρόεδρος

Μιχάλης Στασινόπουλος
Πρόεδρος

Δημήτρης Μαθιός
Πρόεδρος

Αθανάσιος Συριανός
Πρόεδρος

Γεώργιος Ρουπακιάς
Πρόεδρος

Κλεομένης Μπάρλος
Πρόεδρος

Πάνος Λώλος
Πρόεδρος